

teatre lliure

montjuïc

SALA FABIÀ PUIGSERVER
DEL 24/9 AL 5/10 DE 2003

LEAR
D'EDWARD
BOND

DIRECCIO
carne portaceli

www.teatrelivre.com

Teatre Lliure de Montjuïc – Sala Fabià Puigserver (del 25 de setembre al 5 d'octubre)

Lear d'Edward Bond

Traducció

Joan Sellent

Dramatúrgia

Brigitte Luik

Direcció

Carme Portaceli

Espai escènic

Paco Azorín

Vestuari i caracterització

Antonio Belart

Il·luminació

Maria Domènech

Espai sonor

Jordi Collet

Disseny de so

Igor Pinto

Assessorament de moviment

Sol Picó

Intèrprets

Alma Alonso

Soldat, Susan

David Bagés

Actor

Jordi Ballester

Soldats, Pete, John

Paul Berrondo

Noi de l'enterramorts

Mohamed el Bouhali

North, Thomas

Lluïsa Castell

Fontanella

Babou Cham

Fuster

Gabriela Flores

Bodicea

Montse Germán

Cordèlia

Lluís Homar

Lear

Francesc Lucchetti

Cornwall, oficial, metge

Joel Minguet

Soldats, soldat ferit, conseller

Albert Pérez

Warrington, vell mariner, carceller

Dani Campos

Soldats

Samuel Quíles

Xavier Sola

Ramon Torredeló

Ajudant de direcció
Abel Coll

Ajudant d'escenografia **Carles Pujol** /Ajudant de vestuari **Emma Escolano i Maribel Salvans** /Maquillatge i perruqueria **Toni Santos** / Efectes especials **Oriol Tarrida (NASA FX)** / Preparació física **Gemma Díaz**/Construcció d'escenografia **Centre cultural de Sant Cugat** /Confecció de vestuari **Tallers del Teatre Lliure** i la col·laboració de **Can Peris**

i els equips del **Teatre Lliure**

Producció
Festival d'estiu de Barcelona Grec 2003
Fundació Teatre Lliure-Teatre Públic de Barcelona

Jo escric obres sobre la violència amb la mateixa naturalitat amb què Jane Austen ho feia sobre les bones maneres. La violència encapçala i obsessiona la nostra societat i, si no deixem de ser violents, no tindrem cap futur. Els que no volen que els escriptors d'avui parlem sobre violència, sens dubte el que no volen és que parlem i reflexionem sobre nosaltres mateixos i sobre la nostra època. Per tant, seria immoral que no escrivíssim obres que parlessin de la violència.

Edward Bond

"Escolta, Cordèlia: si un déu hagués creat el món, la llei sempre seria la força; seria tan assenyat que ens estalviariem molts patiments. Però el món l'hem fet nosaltres... a partir de la nostra petitesa i de la nostra debilitat. Les nostres vides són maldestres i fràgils, i només una cosa ens protegeix de la bogeria: aquesta cosa és la pietat, i l'home sense pietat és un dement".

Lear pot dir aquesta sentència tan brutal quan ja ha perdut el seu poder. Mentre el tenia no era capaç de veure-ho, això, no era capaç d'entendre-ho. Li caldrà perdre tot el que tenia per poder comprendre una veritat tan clara, li caldrà ser pobre, demanar ajuda, ser rebutjat, patir gana, fred, vergonya; li caldrà fer un viatge tan llarg i tan amarg que haurà de passar per la bogeria per poder sentir la pietat de la qual parla a Cordèlia.

Però quan Lear ho entén ja no és a temps d'arreglar res. El seu vell règim paternalista que priva de llibertat a les persones i no fa sinó construir muralles per defensar-se dels que ell considera els seus enemics, ple d'injustícies, ple de valors obsolets, ha creat un món monstruós de reaccions en cadena: la brutal globalització (entenent la paraula no amb el seu significat humà de comunicació i mestissatge, sinó tot el contrari, de mercat), representada per les seves dues filles; la sanguinària revolucionària Cordèlia; la següent generació, ja amb ànsies de poder, preparant el nou cop, Thomas..... Tota la violència i la brutalitat del poder. Perquè el poder és un concepte intangible que crea una necessitat que creix i creix sense fi, sense mida, perquè mai no es posseeix.

I aquest estat de les coses ha creat muralles al cap de les persones, crueltat, ceguera, dolor, sadisme, por. "Els éssers humans es destrueixen a si mateixos i diuen que és el seu deure? No és possible. Com poden ser atropellats fins a aquest punt?"

Bond diu que quan va escriure Lear sí que va pensar en algún líder polític concret, però també en la perversió de la cultura i del teatre de la mà de la nostra democràcia de consum (del Mercat).

Carme Portaceli

Carme Portaceli

Una de les directores de teatre amb més presència i millor trajectòria de l'escena del nostre país, Carme Portaceli és llicenciada i doctorada en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona (UB). Formada en els cursos CIPLA de l'Institut del Teatre, ha seguit cursos amb John Strassberg i Carlos Gandolfo, entre d'altres. Professora de l'Institut del Teatre de Barcelona (secció vídeo i interpretació), de l'Escola de Molins de Rei (interpretació) i de l'Escola Antzerti (Donostia) i professora col·laboradora de la Universitat de Barcelona, on ha fet seminaris sobre interpretació i direcció escènica.

El 1983, dirigeix **Els fills del sol**, de M.Gorki, al Teatre Lliure, on també ha dirigit **El muntaplats**, de H. Pinter, la temporada 1986-87, **El parc**, de B. Strauss (1991-92), i **Les presidents**, de W. Schwab, al Grec 98; a més de la **Paraula de Poeta** dedicada a Marta Pessarrodona, l'abril de 1989, i **El retablo de Maese Pedro**, de M. De Falla, en la temporada 1984-85 de l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure per al Festival de Granada. Els seus darrers muntatges al Teatre Lliure han estat **Cara de foc**, de Marius Von Mayenburg, la temporada 2001-02 i **El retorn al desert**, de B.M. Koltès, la temporada 2002-2003.

La seva trajectòria professional es completa amb diferents direccions per altres centres de producció: **Doña Margarita**, de Roberto Athayde (Teatre Estable de València), **Ella**, de H. Achternbusch (Centre Dramàtic de la Generalitat), **El cántaro roto**, de H. von Kleist, i **El oso i Petición de mano**, de Txèkhov, pel Govern Basc; **La Missió**, de H. Müller (Mercat de les Flors), **Interview de Mrs. Muerta Smith por sus fantasmas**, de A. Gómez-Arcos (Centro Dramático Nacional), **La derrota del ocaso**, de X. Puerta (Teatro Geroa-Bilbao), **Los Gatos**, de A. Gómez-Arcos (Festival de Otoño-T.Maria Guerrero), **Muelle Oeste**, de Bernard-Marie Koltès (Festival de Otoño-T.Albéniz), **Amphitryon**, de H. von Kleist (Teatro Principal de Donostia), **Max Gerike: un home d'urgència**, de M. Karge (CD Generalitat Valenciana; CDN-Maria Guerrero), **Combat de negre i de gossos**, de Koltès (Mercat de les Flors), **Los Figurantes**, de J. Sanchis Sinisterra (CD Generalitat Valenciana), **Les alegres casades de Windsor**, de W. Shakespeare (Grec 94), **Queridos mios: es preciso contaros ciertas cosas**, de Gómez-Arcos (CDN-Teatro Maria Guerrero), **El triunfo del amor**, de Marivaux (Mercat de les Flors) **Pat's room**, de N. Amat (Grec 97), **La Bohèmia**, d'E. Arredondo (Luz de Gas), **El idiota en Versalles**, de C. Cardèña (cia. Arden Producciones-València), **Mein Kampf**, de G. Tabori (Grec 99), **Els vells temps**, de H. Pinter (Teatre Artenbrut), **El banquet**, de C. Cardèña (cia. Arden Producciones-València), **Contra l'oblit**, de varis autors (Teatre Nou Tantarantana) i **Por menjar-se ànima**, de R.W. Fassbinder (Grec 2000), **Solness, el constructor**, de E. Ibsen, (Teatre Nacional de Catalunya) i **Jubileum**, de G. Tabori (Teatre Micalet de València).

Carme Portaceli ha guanyat el Premi Serra d'Or per **La Missió**, l'any 1990, i els premis Butaca 2000 a la millor direcció i muntatge per **Mein Kampf**.

Edward Bond

Va néixer el 1934 a Holloway, al nord de Londres, en una família de quatre fills. Els seus pares, d'origen pagès, s'hi van instal·lar durant els anys trenta buscant feina. En el moment d'esclatar la guerra va ser evacuat al comtat de Cornouailles, i posteriorment després del *Blitz*, a l'illa d'Ely, a casa dels seus avis. Després del final de la guerra, els seus professors a l'Escola de Crouch End no el van trobar apte per passar de la primària a la secundària. Bond llavors va deixar l'escola i va ocupar diferents llocs de treball. Així doncs va ser pintor, corredor d'assegurances i encarregat en una fàbrica d'avions abans de fer el servei militar el 1953. Va ser enviat a Viena amb la força d'ocupació aliada. En acabar els seus dos anys de servei militar va escriure la seva primera obra important, una novel·la.

La seva col·laboració al Royal Court Theatre va començar a finals dels cinquanta. El 1962, s'estrena **The Pope's Wedding**. La peça va ser dirigida per Keith Johnstone en una producció mig privada i només va ser representada una sola vegada. Més tard, amb la creació (i l'escàndol) de **Saved** el 1965 en el mateix teatre que Bond va esdevenir un autor cèlebre.

Obres de teatre escrites en anglès

The Pope's Wedding, 1962, Royal Court Theatre, Londres

Saved, 1965, Royal Court Theatre, Londres

Early Morning, 1968, Royal Court Theatre, Londres

Narrow Road To The Deep North, 1968, Belgrade Theatre, Coventry

Black Mass, 1970, Lyceum Theatre, Londres

Passion, 1971, Alexandra Theatre, Londres

Lear, Royal Court Theatre, Londres

The Sea, 1973, Royal Court Theatre, Londres

Bingo, 1973, Northcott, Exeter

Spring Awakening, 1974, National Theatre, Londres

The Fool, 1974, Royal Court Theatre, Londres

Stone, 1976, ICA (Gay Sweatshop), Londres

A. A America, 1976, Almost Free, Londres

The Bundle, 1978, RSC Warehouse, Londres

The Woman, 1978, National Theatre, Londres

The Worlds, 1979, Royal Court Upstairs, Newcastle upon Tyne

Restoration, 1981, Royal Court Theatre, Londres

Summer, 1982, National Theatre, Londres

Derek, 1982, RSC Stratford Youth Festival

The War Plays (trilogie), 1985, RSC (Barbican Pit), Londres

Jackets or the Secret Hand, 1989, Haymarket, Leicester

Obres de teatre escrites en francès

Route étroite vers le Grand Nord, 1969, Théâtre de Nice (dirigida per Guy Lauzin)

Demain la veille, 1970, Festival d'Avignon/TNP Villeurbanne (dirigida per Georges Wilson)

Sauvés, 1972, TNP Villeurbanne (dirigida per Claude Régy)

Lear, 1975, TNP Villeurbanne (dirigida per Patrice Chéreau)

L' Imbécile, 1979, Comédie de Caen (dirigida per Michel Dubois)

La Compagnie des hommes, 1992, Théâtre de la Ville – Paris, (dirigida per Alain Françon)

Jackets ou la main secrète, 1993, TNP Villeurbanne (dirigida per Bruno Boëglin)

Été, 1993, Maison de la Culture de Bourges (dirigida per Jeanne Champagne)

Pièces de Guerre, 1994, Festival d'Avignon (dirigida per Alain Françon)

Sauvés, 1996, Théâtre-studio d'Alfortville, (dirigida per Christian Benedetti)

Mardi, 1997, Théâtre-studio d'Alfortville, (dirigida per Christian Benedetti)

Café, 2000, Théâtre national de la Colline, Paris (dirigida per Alain Françon)

Auprès de la mer intérieure, 2000, Théâtre de Gennevilliers (dirigida per Stuart Seide)

Onze Débardeurs, 2001, Théâtre-studio d'Alfortville, (dirigida per Christian Benedetti)

Crime du xxie siècle, 2001, Théâtre national de la Colline, Paris (dirigida per Alain Françon)

Lear, 2001, Théâtre de la Ville, Paris (dirigida per Christophe Pertont)

Maison d'arrêt, 2001, TNS, Strasbourg (dirigida per Ludovic Lagarde)

Existence, 2002, Théâtre-studio d'Alfortville, (dirigida per Christian Benedetti)

Les Enfants, 2002 (dirigida per Jérôme Hankins)

Guions de pel·lícules

Blow up, 1967, direcció M. Antonioni

Michael Kohlhaas, 1968, direcció V. Schloendorff

Laughter in the Dark, 1968, direcció T. Richardson

Walkabout, 1971, direcció N. Roeg

Nicholas and Alexandra, 1971, direcció F. Schaffner

